

Ściąga do XEmacsa

(dla wersji 20.3+)

Uruchamianie Emacsa

Aby uruchomić XEmacsa, napisz po prostu jego nazwę: `xemacs`

Jak rozpocząć edycję pliku – patrz punkt **Pliki** poniżej.

Zakończenie pracy

uśpij Emacs (zwin do ikony w systemie X)	C-z
zakończ pracę	C-x C-c

Pliki

wczytaj plik	C-x C-f
zapisz plik na dysk	C-x C-s
zapisz wszystkie pliki	C-x s
wstaw zawartość innego pliku do bieżącego bufora	C-x i
zamień plik w bieżącym buforze na inny	C-x C-v
zapisz bufor do wskazanego pliku	C-x C-w

Pomoc

System Pomocy jest prosty: wciśnij C-h i postępuj według podawanych wskazówek. Jeżeli jesteś początkującym, wywołaj **przewodnik** wciskając C-h t.

usuń okno Pomocy	q
przewiń okno Pomocy	space
apropos: pokaż polecenia pasujące do wzorca	C-h a
pokaż funkcję przypisaną do klawisza	C-h c
opisz funkcję	C-h f
podaj informację na temat trybu	C-h m

Naprawianie błędów

przerwij częściowo wpisane/wykonywane polecenie	C-g
odzyskaj plik utracony po awarii systemu	M-x recover-file
odzyskaj pliki z poprzedniej sesji	M-x recover-session
cofnij ostatnie polecenie (<i>undo</i>)	C-x u or C-_
przywróć oryginalną zawartość bufora	M-x revert-buffer
odśwież zawartość ekranu	C-l

Szukanie przyrostowe

szukaj w przód	C-s
szukaj wstecz	C-r
szukaj napisu pasującego do wyrażenia regularnego	C-M-s
szukaj wstecz napisu pasującego do wyrażenia regularnego	C-M-r

wybierz poprzedni napis do wyszukania	M-p
wybierz następny napis do wyszukania	M-n
zakończ wyszukiwanie przyrostowe	RET
anuluj ostatnią poprawkę	DEL
przerwij wyszukiwanie	C-g

Naciśnij ponownie C-s lub C-r aby powtórzyć wyszukiwanie w odpowiednim kierunku. Jeśli Emacs nadal szuka, naciśnięcie C-g przerywa jedynie część nie wykonaną.

Przesuwanie kursora

przesunięcie	wstecz	w przód
o znak	C-b	C-f
o słowo	M-b	M-f
o wiersz	C-p	C-n
na początek/koniec wiersza	C-a	C-e
o zdanie	M-a	M-e
o akapit	M-{	M-}
o stronę	C-x [	C-x]
o s-wyrażenie	C-M-b	C-M-f
na początek/koniec funkcji	C-M-a	C-M-e
na początek/koniec bufora	M-<	M->

przeviń do następnego ekranu	C-v
przeviń do poprzedniego ekranu	M-v
przeviń w lewo	C-x <
przeviń w prawo	C-x >
przeviń bieżący wiersz do środka ekranu	C-u C-l

Usuwanie i kasowanie

jednostka tekstu	wstecz	w przód
znak (usuń, nie kasuj)	DEL	C-d
słowo	M-DEL	M-d
od kursora do końca wiersza	M-O	C-k
zdanie	C-x DEL	M-k
s-wyrażenie	M--	C-M-k

usuń blok	C-w
skopiuj blok do <i>kill ring</i>	M-w
skopiuj od bieżącej pozycji kursora do <i>char</i>	M-z <i>char</i>
wstaw ostatnio usunięty tekst	C-y
zamień wstawiony tekst z uprzednio skasowanym	M-y

Zaznaczanie

wstaw znacznik w pozycji kursora	C-@ lub C-SPC
zamień pozycję kursora i znacznika	C-x C-x
ustaw znacznik <i>arg słów</i> od miejsca kursora	M-@
zaznacz akapit	M-h
zaznacz stronę	C-x C-p
zaznacz s-wyrażenie	C-M-@
zaznacz funkcję	C-M-h
zaznacz cały bufor	C-x h

Zamiana z potwierdzeniem

zamień interaktywnie <i>tekst</i>	M-%
pasujący do wyrażenia regularnego	M-x query-replace-regexp

Na zapytania w trybie zmian z potwierdzeniem następujące odpowiedzi są poprawne:

zamień i wyszukaj następny	SPC or y
zamień ale nie szukaj następnego	,
nie zamieniaj i wyszukaj następny	DEL or n
zamień wszystkie pozostałe	!
powrót do poprzedniej zamiany	~
zakończ tryb wymiany z potwierdzeniem	ESC
rozpocznij tryb rekursywnej edycji (C-M-c kończy)	C-r

Okna

usuń pozostałe okna	C-x 1
usuń bieżące okno	C-x 0
podziel okno pionowo na dwa	C-x 2
podziel okno poziomo na dwa	C-x 3
przeviń w innym oknie	C-M-v
przenieś kursor do innego okna	C-x o
zmniejsz wysokość okna	M-x shrink-window
zwiększ wysokość okna	C-x ^
zmniejsz szerokość okna	C-x {
zwiększ szerokość okna	C-x }
wybierz bufor w innym oknie	C-x 4 b
pokaż bufor w innym oknie	C-x 4 C-o
znajdź plik w innym oknie	C-x 4 f
znajdź plik tylko do odczytu w innym oknie	C-x 4 r
uruchom tryb Dired w innym oknie	C-x 4 d
znajdź <i>tag</i> w innym oknie	C-x 4 .

Formatowanie

wetnij bieżący wiersz *	TAB
wetnij blok *	C-M-\
wetnij s-wyrażenie *	C-M-q
wetnij blok o <i>arg</i> kolumn	C-x TAB

wstaw pusty wiersz za kursorem	C-o
przesuń resztę wiersza za kursorem pionowo w dół	C-M-o
usuń puste wiersze wokół kursora	C-x C-o
połącz wiersz z poprzednim (z <i>arg</i> – z następnym)	M-^
połącz bieżący wiersz z poprzednim	M-~
usuń spacje wokół kursora	M-\
wstaw dokładnie jedną spację w pozycji kursora	M-SPC

sformatuj akapit	M-q
ustaw prawy margines do formatowania akapitu	C-x f
określ przedrostek, od którego ma się rozpoczynać każdy wiersz	C-x .

* Sposób działania zależy od bieżącego trybu.

Zamiana wielkości liter

zamień w słowie litery małe na duże	M-u
zamień w słowie litery duże na małe	M-l
zamień pierwszą literę w słowie na dużą	M-c

w bloku zamień małe litery na duże	C-x C-u
w bloku zamień duże litery na małe	C-x C-l
w bloku zamień na dużą pierwszą literę każdego wyrazu	M-x capitalize-region

Minibufor

W minibuforze są zdefiniowane następujące klawisze.

uzupełnij ile potrafisz	TAB
uzupełnij o jedno słowo	SPC
uzupełnij i wykonaj	RET
pokaż możliwe uzupełnienia	?
wstaw tekst wprowadzony poprzednio do minibufora	M-p
wstaw następny tekst do minibufora	M-n

szukaj według wyrażenia regularnego w historii	M-r
szukaj w przód według wyrażenia regularnego w historii	M-s
przerwij wykonywane polecenie	C-g

Wpisz C-x ESC ESC aby poprawić i wykonać polecenie, które ostatnio korzystało z minibufora. W tym kontekście zdefiniowane są następujące polecenia:

poprzednie polecenie minibufora	M-p
następne polecenie minibufora	M-n

Bufory

wybierz inny bufor	C-x b
pokaż wszystkie bufory	C-x C-b
skasuj bufor (<i>kill</i>)	C-x k

Zamiana kolejności

zmień bieżący znak z poprzednim	C-t
zamień bieżące słowo z poprzednim	M-t
zamień bieżący wiersz z poprzednim	C-x C-t
zamień s-wyrażenia	C-M-t

Sprawdzanie Pisowni

sprawdź pisownię wyrazu	M-\$
sprawdź pisownię wszystkich wyrazów w bloku	M-x ispell-region
sprawdź pisownię całego bufora	M-x ispell-buffer

Tagi

znajdź tag (definicję)	M-.
znajdź następne wystąpienie taga	C-u M-.
zdefiniuj tabelę z tagami	M-x visit-tags-table
szukaj według wyrażenia regularnego we wszystkich plikach z tabeli tagów	M-x tags-search
wymień tagi we wszystkich plikach	M-x tags-query-replace
kontynuuj ostatnie wyszukiwanie/zamianę	M-,

Powłoki

wykonaj polecenie powłoki	M-!
wykonaj polecenie powłoki na bloku	M-
filtruj blok przez polecenie powłoki	C-u M-
uruchom powłokę w oknie <i>*shell*</i>	M-x shell

Prostokąty

skopiuj prostokąt do rejestru	C-x r r
usuń prostokąt	C-x r k
kopiuj prostokąt	C-x r y
wstaw pusty prostokąt przesuwając tekst w prawo	C-x r o
zamień wszystkie znaki w prostokącie na spacje	M-x clear-rectangle
wstaw napis na początku każdego wiersza prostokąta	M-x string-rectangle
zaznacz prostokąt za pomocą myszy	M-button1

Skróty

Dodaj globalny skrót	C-x a g
Dodaj skrót lokalny dla trybu	C-x a l
Dodaj globalne rozwinięcie dla skrótów	C-x a i g

Dodaj rozwinięcie lokalne dla trybu dla tego skrótów	C-x a i l
Rozwiń teraz skrót	C-x a e
Rozwiń dynamicznie poprzednie słowo	M-/

Wyrażenia Regularne

dowolny znak za wyjątkiem znaku nowego wiersza	.	(kropka)
zero lub więcej powtórzeń	*	
jedno lub więcej powtórzeń	+	
zero lub jedno powtórzenie	?	
jeden ze znaków abc...	[abc...]	
jeden ze znaków ale nie abc...	[^abc...]	
początek wiersza	^	
koniec wiersza	\$	
cytuj znak specjalny <i>c</i>	\c	
alternatywa („lub”)		
grupowanie	(...)	
<i>n</i> -ta grupa	\n	
początek bufora	\‘	
koniec bufora	\’	
na początku/koncu słowa	\b	
nie na początku/koncu słowa	\B	
początek słowa	<	
koniec słowa	>	
znak z klasy „słowo”	\w	
znak spoza klasy „słowo”	\W	
znak z klasy <i>c</i>	\sc	
znak spoza klasy <i>c</i>	\Sc	

Rejestry

zapisz blok do rejestru	C-x r s
wstaw zawartość rejestru do bufora	C-x r i

zapisz pozycję kursora w rejestrze	C-x r SPC
przesuń kursor do pozycji zapisanej w rejestrze	C-x r j

Tryb Info

uruchom czytnik dokumentacji Info	C-h i
-----------------------------------	-------

Poruszanie się wewnątrz węzła:	
przewiń w przód	SPC
przewiń wstecz	DEL
początek węzła	. (kropka)

Poruszanie się pomiędzy węzłami:	
następny węzeł	n
poprzedni węzeł	p
przejdź do góry	u
wybierz pozycję z menu podając nazwę	m
wybierz <i>n</i> -tą pozycję z menu podając liczbę (1–5)	n
przejdź do odesłania (<i>cross reference</i>) (powrót po wciśnięciu 1)	f
wrót do ostatnio przeglądanej węzła	l
wrót do spisu treści	d
wybierz węzeł podając jego nazwę	g

Inne polecenia:	
uruchom samouczek Info	h
pokaż polecenia Info	?

wyjdź z Info	q
wyszukaj według wyrażenia regularnego w węzłach	s

Makrodefinicje (makra)

zaczynij definicję makra	C-x (
zakończ definicję makra	C-x)
wykonaj ostatnio zdefiniowane makro	C-x e
modyfikuj makro	C-x C-k
Dodaj do definicji ostatniego makra	C-u C-x (
nazwij ostatnie makro	M-x name-last-kbd-macro
wstaw do bufora nazwane makro Lispowe	M-x insert-kbd-macro

Polecenia dotyczące Lispa

wykonaj s-wyrażenie przed kursorem	C-x C-e
wykonaj bieżącą defun	C-M-x
wykonaj blok	M-x eval-region
wykonaj bufor	M-x eval-current-buffer
czytaj i wykonaj minibufor	M-ESC
powtórnie wykonaj ostatnie polecenie z minibufora	C-x ESC ESC
czytaj i wykonaj plik z programem w Lispie	M-x load-file
załaduj bibliotekę	M-x load-library

Adaptowanie do własnych potrzeb

Proste globalne przypisanie klawiszy w *Emacs Lispie*:

```
(global-set-key [(control c) g] 'goto-line)
(global-set-key [(control x) (control k)] 'kill-region)
(global-set-key [(meta #)] 'query-replace-regexp)
```

Przykład określenia wartości zmiennej w *Emacs Lispie*:

```
(setq backup-by-copying-when-linked t)
```

Pisanie Poleczeń

```
(defun command-name (args)
  "documentation"
  (interactive "template")
  body)
```

Przykład:

```
(defun this-line-to-top-of-window (line)
  "Reposition line point is on to top of window.
With ARG, put point on line ARG.
Negative counts from bottom."
  (interactive "P")
  (recenter (if (null line)
                0
                (prefix-numeric-value line))))
```

Argumentem *interactive* jest napis określający, w jaki sposób należy pobrać argumenty w sytuacji, kiedy funkcja jest uruchamiana interaktywnie. Wpisz C-h f *interactive* aby uzyskać więcej informacji.

Copyright © 1995 Free Software Foundation, Inc.
 designed by Stephen Gildea, February 1995 v2.0 XEmacs
 for GNU Emacs version 19 on Unix systems
 Updated for XEmacs in February 1995 by Ben Wing
 Polish translation in 2000 by R. Połoński, T. Przechlewski

Permission is granted to make and distribute copies of this card provided the copyright notice and this permission notice are preserved on all copies.

For copies of the GNU Emacs manual, write to the Free Software Foundation, Inc., 675 Massachusetts Ave, Cambridge MA 02139.